

ACC. N:R. M. 7581 : 1-18.

Landskap: Småland Upptecknat av: Edith Österlund
Härad: Västbo Adress: Box 5, Hållerstorp
Socken: Kulltorp Berättat av: E. Österlund
Uppteckningsår: 1941 Född år 1854 i Kulltorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Präster i Kulltorp.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 7581

Landskap: *Småland*
 Härad: *Västbo*
 Socken: *Kulltarp*
 Uppteckningsår: *1941*

Upptecknat av: *Erik Östlund*
 Adress: *Box 5 Källeryds*
 Berättat av: *E. Östlund*
 Född år: *1854 i Kulltarp.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kulltarp benämndes under
1300-talet "Kultorp" enl.
uppgift av häradstecknare.

En gammal uppgift
säger att Kulltarp under
medeltiden och fram till
medio av 1500-talet även
hövdinga och Källeryds föi-
samlingar tillhört detta
pastorat.

Befintliga anteckningar
angående kyrkoherdar i Kull-
tarp söka sig tillbaka till
1346. Den förste herden vi

Skriv endast på denna sida!

gissa här namnet Luno.
Hyrskherden nummer två
har namnet Johannes, 1371-
1383, nummer tre Laureus,
1393, nummer fyra Botolf,
1411, nummer fem Petrus,
1469, nummer sex Luffens,
1543, nummer sju Andreas
1545 - 1550. Den sistnämnde
framförde klagomål vid
konungsriksstämning i Värna-
mo i Värmland den 6
mars 1545 angående sål-
som Luffens parti tagit
ifrån konung nummer åtta
Luno, 1551 - 1554, nummer
nio Laurentius Gudmundi
Spejel 1559 - 1600. Han under-

skrev koppala mötes be-
slut år 1593. Under hans
tid var det som danskar-
na brände kyrkan och präst-
gården i Kullbys. Han
dog juldagsmorgonen år
1600 genom olyckschändelse.
På väg till julotten
Bursjö kom han ridande
på berysktan klackar-
ne, då hästen råkade
slinta på någon bergväll
och störtade utfri en brant.

Åttio år var Johannes
Petri Holthorzius, 1601 - 1652.
Han anklagades år 1605 för
att under jörestiden ha
tidigare ha mördat en man

vid namn Lijge Lijemars-
son, som pröfats sig kunna
genom "skärvel" uppsluta
bortskulet gods. Byrskherden
förmånde Lijge med be-
straffande ved, ävenså ute-
slut honom från "buds fö-
samling", men utan resul-
tat. Ved inöte med Lijge
i ett hus, där han höll på
att öva sina knuter. Stog
byrskherden honom med
en kavel, så att tre rev-
ben knutr och erhåll kan
flera sår i kroppen och
på ryggen. Ett par måna-
der därefter dog Lijge.
År 1630 blev Plectroginus över-

fallen i prästgården av
en vild sälle, som utgjorde
en fara för bygden. Han und-
kom dock och år 1651 kallas
han "en mycket älderstigen
man."

Stammes elev Petrus
Benedicti Toftenius 1654-16
67. Han var bondson från
Toftnas i Bolnisi. Han var
även riksdagsman år 1660. Vid
kyrkans restaurering i Kull-
öpp år 1911 fann man under
altargolvet hans gravsten
i spillor. Bitarna sammans-
fogades och stenen anbringa-
des utvändigt i sakristians
vägg. Han hade en dotter som

ingick äktenskap med en
viss Hils Andersson i Lomma.
Hannes sote Jonas Jonas
Brennemans 1668 - 1689. "An-
koll av 1686 om skattefrihet
på grund av fattigdom och
en stor barnskara." Kallade
sig stundom Palmgren."

Hannes Petter, Erland Petri
Alsonius 1690 - 1716. Hans pre-
dikningar och uppbyggliga
änketsgjör lovordades av
kistgöen vid visitation 1715."

Hannes Jöns, Erik Vallin,
1717 - 1719. Han beskrives som
nitisk präst och god ord-
ningsman. Under hans tid
medbrann och uppbyggdes

Bursjö kyrka. En lilla
egendom använde han för
börbyggandet av prästgård-
en i Kullby. Nummer fem-
ton, Johannes Linnelius, 1721
- 1747. Gift tre gånger och
hade 12 barn. Nummer 16,
Andreas Brissell, 1749 - 1766.
Då han 1746 tjänstgjorde
i Kullby, skrev prästen Sam.
Rogberg till domkapitlet
om honom: Han är en
stilla, beskedlig och gudfruktig
prästmän, men mycket sjuk-
lig, har ansatts av myält-
sjuka mycket starkt... är des-
utom mycket fattig och har
ingen hjälp av anhöriga...

Han är verkligen en rättssinnad
och välmående lärare, som
har mycket intressat om Guds
ära och dess församlings upp-
byggelse, såvida dess krafter
och förmåga, sig skicka lön-
na. Han hade sig i synner-
het vinning om barnens
undervisning i kristendoms-
kunskapen. Om honom be-
märks att då han var en
rik bonde, såg en mängd
silvergäsen, men ingen and-
sig flock, han hade utropat.
Han är ett ganska fattigt
hus, varan bonden blev
nedslagen och sedan köpte
en bibel, och begynde öva hus-
undakt.

Nummer sjutton Hansson-
ström 1768 - 1783. Han ägde en
god kunskap i juridiken,
som lär ha intresserat honom
mera än teologien.
Hade god hälsa och goda
krafter; ett unntaget sinne,
ett värfast hjärta, goda
ambetsdrift och utmärkt
lust att göra väl... Var
en förmögen man och ägde
Ågärps gård, flera frälse-
hemman.

Nummer ardeton, Zachari-
as Lund, 1783 - 1797. En sam-
vettsam pastor och i sitt
enskilda liv synnerligen för-
sam; lång till väcken och syn-

verligen gäcklig...
Hummel mitten, Jonas Hj-
lander, 1787 - 1789. Han beskri-
ves såsom en redlig präst.
Hummel Gygo, Hummel
Johan Evalander, 1790. Han
ej tillträdde platsen i Kull-
by, emellertid anled skick
innan i Byarum. Många
andra sidor i egenskap som
karakteriserat denne man.
Sålunda var han i sitt um-
gänge sunn och glad ridig
och frisk, i egenskap, vänlig,
förmållande och god-
hjärtad, en oförtruten råd-
givare, en trofast man, och
politisk vän, vilka egenskaper

er gjorde honom allmän
kärlek, älskad och saknad.
Han var också väl förfunnen
i "likekunnst". Bäst vittnades
om provinsialläkaren,
assessor Anders Vählin
frukning, som berömde hans
verkksamhet vid utkrutna
farsoter. Vissa av Foalunders
kom, beträffande den s. k.
Drogjukan, hade Vählin fun-
nit så märkliga, att han
ingivit dem såväl till
kollegium medicum som
till Vetenskapsakademien.

År 1800, d. 1790, Anders
Broman, 1790 - 1800. Under hans
tid fattades beslut att utvid-

ga kyrkan på östra gaveln
samt uppföra sakristia.
Kummen Hjogård, Abraham
Kummen 1800-1826. Det säges
"att han levde i folkminnet
såsom den där lilla god ord-
ning i pastoratet. Hans
särskön och efterkändare
säger om honom: "Han var
en oändtlig och redlig man,
glad, gästfri, räddig, icke str
och var ett gott utseende.
Blindes icke an alla som
kunde hans goda och ofri-
falskade sinne."

Kummen Hjogård, Nils
Kugelberg 1827-1857. En glad-
lyst och fridsälskande man

samt hjärtlig predikant. Han
höll under sin tid i pastorat-
et 2,821 predikningar. Bildade
år 1840 en nykterhetsförening
med 134 medlemmar.

År 1857 gifte sig han med
Hanna Johansson, född 1817. Han
ägnade en god del af sin
tid åt kyrkans välfärd och
var en mycket verksam
predikant. Han var en mycket
kär och varm man. Han var
en mycket verksam predikant.
Han var en mycket verksam
predikant. Han var en mycket
kär och varm man. Han var
en mycket verksam predikant.
Han var en mycket verksam
predikant. Han var en mycket
kär och varm man. Han var
en mycket verksam predikant.

Hans skönhet ansågs
mången gång gå för långt
i ytlighet. Det säges att hans
"dödsjudom" var mycket lång-
varig och plågsam, men
hållsamt för hans inre
människa. "Här kommer
aldrig en sådan präst mer
till Kulltorp" yttrade man
under tiden vid undersök-
elsen om den folklige man-
nens fränfille.

Ännu hvarjefem Bus-
tof Collander, 1878-1898. Vål-
dilig och samvetsgram gick
Collander sin väg stilla fram.
Hans predikningar var väl
genomtänkta och tecknades.

Gärna gjorde han besök i
kommunen och när det gäll-
de sockenlund, var han ef-
sen att komma. Expedi-
tionen skötte han med
stor punktlighet. Han hade
en inatvänd liggning och
alskade ensamheten. Gärna
känslor och erfarenheter
lade han i Gärna i dag-
en, men den som kom kom-
om, nära, fram ett rikt
deltagande hjärta. Trots sjuk-
ligheten skötte han sin tjänst
in i det sista.

Årsmäster Gergose, Gustaf
Fredrik Ekström, 1898-1908. Han
var en välselig och duktig

predikant, af strålaren och
vidlyftig, men duktig och
golvig. Sin expedition skötte
han mycket omsorgsfullt.
Han var även intresserad
i sjukvård och många erhåller
av honom goda råd angä-
ende sjukdomar.

Närman Bengtson, dater
Ludvig Ferdinand Bengtson
1909-1938. Kirkoherde Ben-
tson kom till Kulltorp i
en kritisk synpunkt. Där
ett fristående skiv restau-
reringsarbete i kyrkan var som-
meraktuellt. Tack vare
den nye kyrkoherdens klok-
het och mjuka barmhertighet kom

De arbetet beslutas och gen-
omförs utan slitningar
och strider. Kyrkan restau-
rerades till allmän heligen-
het. Kyrkskörde Bengdahl gick
aldrig bröstänges tillvagn med
sina församlingar. Det föll
honom aldrig in att begära
maktspråk. Kyrkskörde Ben-
dahl var en fridsälskande
man, som gä, en fläddfri,
enkelt och folkligt människa.
Hans predikningar genom-
sändes en levande gammal-
dags evangelisk ton, som icke
gräslade sin verkkan. Ofta
kallades han i sin krafts
dagar att predika i bygders

missionshus. Från alla
grupper av folk och samfund
i socknen lade man sig
värdera hans varma hjerta.
kyrkernde Bengt Dahl avled
som kyrkernde emeritus
år 1939 och sakades innerligt
av alla som haft förtroende
för honom.

Arvener Bengt Dahl är
den nuvarande kyrkernden
och Bertil Kerner Nord-
kall, valdes till kyrkernde
i Kulltorps och Gursjö
pastorat år 1938 den 17 juli
och tillträdde den 1 maj
år 1939 ...